

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X évfolyam.

FIUME, kedd 1913. július 15.

158. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata dei Sasso Bianco, 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hóra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Rendkívüli intézkedés.

Wickenburg István gróf megbízatása

Az ok nélkül felforgatott fiumei helyzetben szombaton délután a kormány megtette az első lépést. A belügyminiszter a szombaton tartott minisztertanács hozzájárulásával rendeletet adott ki, a mellyel megfelelő felhatalmazások kíséretében Wickenburg István gróf v. b. t. t. kormányzóra ruházta át a fölösztatott rappresentanza és a sztrájkoló állandó bizottság hatáskörét. A belügyminiszter rendelkezései lényegében azonosak azokkal az intézkedésekkel, a melyeket 1897-ben Bánffy Dezső báró kormánya tett. A kormányzónak kivételes hatalommal való fölruházása a fiumei városi statutum szellemének lehető figyelembevételével történt és a hatálya addig tart, míg a rappresentanzának már elrendelt új választása megtörténik.

Az előzmények.

Ismeretes, hogy a statutum szerint a választott községi állandó bizottság helyettesíti a rappresentanzát, ha ennek működése szünetel. Ez a bizottság tíz rendes és öt póttagból áll s a statutum értelmében a határozatképességéhez az elnökön kívül legalább hat tag jelenléte szükséges. A rappresentanza mostani feloszlata után az állandó bizottság ugyan megkezdte működését, de több, a főnnálló törvényes szabályokba ütköző és államellenes célzatu határozatot hozott, úgy, hogy a kormányzó a jóváhagyásukat megtagadta. Erre a politizáló bizottsági tagok azzal feleltek, hogy sorra lemondogattak, míg csak négyen maradtak, a minek következtében a választmány határozatképtelenné vált.

A helyzet ezek szerint a következőképp alakult: a város tisztviselői, a kik élethossziglani állásokban vannak, kötelezéseiket főnnakadás nélkül teljesítik, azonban a közigazgatás vezetésére rendelt — és Fiumében a rendes törvényhatósági bizottsági hatáskörnél szélesebb körű rendeltetéssel szervezett — testületek működése szünetel. Mivel pedig a kikötővárosban lüktető gazdasági élet egy perenyi megállást sem tudna elviselni, a kormánynak kellett törvényes keretben az ügyek zavartalan menetének biztosításáról gondoskodnia.

Ez már megtörtént részben akkor, mikor a kormány Wickenburg István gróf kormányzót megbízta azzal, hogy a közigazgatás rendes menetét biztosítsa, most pe-

dig a szükséges felhatalmazást is megkapta a kormányzó, mikor a képviselőtestület és a delegáció hatáskörét is reá ruháztak.

A rendelet.

A belügyminiszternek a mai napon e tárgyban a fiumei kormányzóhoz intézett rendelete így szól:

Nagyméltóságú

Wickenburg István gróf

urnak, v. b. t. t. stb.,

Fiume és a magyar-horvát tengerpart királyi kormányzójának,

Fiume.

Nagyméltóságú gróf, kormányzó ur!

Fiume város képviselőtestülete a minisztertanács 1913. évi június hó 17-én kelt elhatározása alapján feloszlattatván, hatáskörét a statutum 105. §-ának rendelkezéséhez képest az állandó bizottságnak volt hivatva átvenni. Minthogy nagyméltóságod jelentése szerint a bizottság tizenegy tagja lemondott, a statutum 193. §-ban megállapított határozatképesség lehetősége megszűnt. Mint hogy pedig sem törvény, sem statutum nem intézkedik aziránt, hogy a képviselőtestület feloszlata és az állandó bizottság lemondása esetén milyen szerv jogosult a képviselőtestület és az állandó választmány hatáskörébe utalt hatósági teendők ellátására: az ügyek rendes uton való intézésének lehetősége megszűnt. Ezért addig is, míg a képviselőtestületnek a statutum 27. §-a alapján már elrendelt új választása megtörténik, ideiglenesen rendkívüli intézkedések szükségessége állott elő. Ez okból a minisztertanácsnak 1913. évi július hó 11-én hozott határozata alapján a város közigazgatásának a város tanácsa útján való vezetésével nagyméltóságodat bízom meg és erégből azt a hatáskört, mely a törvény és a városi statutum értelmében a városi képviselőtestületet és az állandó bizottságot illeti meg, nagyméltóságodra ruházom. Ennélfogva:

1. Felhatalmazom nagyméltóságodat, hogy — kivételes hatáskörében — a város tisztviselőivel és más közegeivel, valamint a városi üzemek alkalmazottai-val közvetlenül rendelkezék. A tisztviselők, közegek és alkalmazottak nagy-

méltóságod rendeleteit azonnal és feltétlenül teljesíteni kötelesek s e miatt a város törvényhatósága által felelősségre nem vonhatók.

2. Nagyméltóságod a nem engedelmeskedő tisztviselőt, közeget és alkalmazottat felfüggesztheti s helyére mást helyettesíthet.

3. Nagyméltóságod szükség esetén a polgármester helyettesítése iránt intézkedhetik.

4. Nagyméltóságod a városi hivatalok, üzemek, vállalatok ügyvitelét, pénzügyi és vagyonkezelését a szükséges segéd- és szakközégek közreműködésével a helyszínen megvizsgálhatja.

5. Nagyméltóságod a várost úgy magánjogi, mint közigazgatási ügyekben képviseli, az okmányokat, melyekkel a város kötelezettségeket vállal, a városra teljes kötelező erővel aláírhatja.

6. A városi tisztviselők, közegek, alkalmazottak fegyelmi ügyeiben a fegyelmi vizsgálatot a nagyméltóságod által e célra kijelölt tanácsai elnöke vezeti és azokban legelsőfokon a nagyméltóságod által kinevezendő öt tagú bizottság határoz, amely elnökét és elnökjelöltjét maga választja. Ennek a bizottságnak a határozata ellen a kormányzói tanácshoz, innen pedig hozzám felelbitelnek van helye.

Felkérem nagyméltóságodat, hogy jelen rendeletemet a város tanácsával haladéktalanul közölni és a város hivatalos lapjában sürgősen közzétetni sziveskedjék.

Egyidejűleg intézkedtem az iránt, hogy jelen rendeletem a Budapesti Közlönyben és a Belügyi Közlönyben is közzététessék.

Budapest, 1913. évi július 12-én.

Sándor János s. k.

Félhivatalos magyarázat.

Félhivatalosan a rendelethez a következő magyarázatot fűzük:

A belügyminiszter a mai napon újabb rendeletet intézett Wickenburg István gróf fiumei kormányzóhoz, mellyel a városi autonómia hatáskörébe tartozó ügyek viteleit, minthogy röviddel a rappresentanza fölösztatása után az ennek helyébe lépő delegáció, vagyis állandó bizottság egyes határozatait a kormányzó kénytelen volt meg-

semmisíteni, minélfogva a delegáció tagjainak tulnyomó része szintén lemondott és így ez a testület is határozatképtelen lett, — a kormányzóra ruházta. Noha ez az intézkedés csak ideiglenes jellegű, a mennyiben arra az időre szól, a míg a fiumei statutum értelmében fölosztatásától számított négy héten belül választandó új representanza megalakul, mégis már az a körülmény hogy a kormány a fiumei városi élet jelenlegi vezetőinek renitenciája által ilyen rendkívüli intézkedést kénytelen tenni, sajnálatosabb mozanatát jelenti annak a konfliktusnak, amelyet ezek a vezetők a határrendőrségi törvény életbeléptetése alkalmából előidéztek. A belügyminiszter mai rendeletének lényegileg csupán adminisztratív jelentősége van, a mennyiben a városi ügyeknek zavartalan menetét és a város közönségének ehhez fűződő sokféle közgazgatási, gazdasági és egyéni érdekét kell megővnie egy olyan állapottal szemben, a mely a representanza és a delegáció egyidejű szünetelésével beállott és tekintettel a nagyforgalmu kikötőváros kivételesen élénk lüktetésű forgalmára, de magának a város belső közgazgatásának, közintézményei és alkalmazottai ellátásának és a vállalt kötelezettségek teljesítésének szempontjából ugyszólván egy óráig sem tűrhető. Főképpen ezért hatalmazza föl a rendelet a kormányzót arra, hogy esetleg rögtön kinevezhesse a lemondott polgármester helyettesét, a ki a tiszviselőkből álló tanács működését vezesse. Illetékes helyen még mindig remélik, hogy a fiumeiek éppen féltett autonómiájuk megővése érdekében mihamarabb rá fognak térni a higgadt mérlegelés útjára. Ezt nagyon megkönnyíti nekik az ilyen hasznos ellentételekre és kivételes intézkedésekre való visszaillesztés, melyek Fiume multjában nem mennek éppen ritkaságszámba. A mostani eset is majdnem azonos megismétlése Bánffy miniszterelnöksége idején előfordult konfliktusnak, a mikor a representanza és delegáció hatáskörét a kormány az autonóm testületek ellenállása folytán kénytelen volt előbb Gáll Tibor akkori helyettes kormányzóra, majd Szápáry László gróf időközben kinevezett új kormányzóra ráruházni.

Lapvélemények.

A fiumei kivételes intézkedéssel az összes fővárosi lapok hosszú cikkekben foglalkoznak. Meg kell állapítanunk, hogy leg-

„A Tengerpart“ tárcája

A város réme.

Saint-Savininben hirtelen összevesztek a legjobb barátok, eljegyzések bomlottak föl közvetlen az esküvő előtt a legjobb egyetértésben élő házaspárok érthetetlen gyorsasággal elváltak; üzletemberek és részvényesek — mintha egyéb dolguk sem akadt volna — kölesönösen perelték egymást, úgy hogy a törvény emberei s az ügyvédek tulhalmozva voltak munkával.

És ez mind Balagnasse asszony műve volt.

Gazdag, özvegy, gyermektelen lévén, csak egyetlen gyönyörűséget talált az életben — pletykát csinálni. Betegségig borzalmas volt nyelve, a szó teljes értelmében tönkretette az egész vidéket és senkisémet talált meg az ellenszert e gyilkoló mérgeknek.

Rágalmazásai époly ügyesek, mint gonoszok valának. Egész szelid hangon beszélt, gyengéd, kimért szavakkal. Szerinte tisztelt és szeretett minden embert, a lelkét adta volna barátaiért és tűzbe menne barátaiért. De mindenekfölött egész sereg botrányos dolgot tudott, amit minden egyes ismerősének úgy mondott csak el, „ha a világot to-

többjén a tájékozatlanság vonul végig. Alapos kivétel a komoly Budapesti Hírlap, amely ezeket mondja:

A fiumeiek nyugodtan tüntethetnek és sztrájkolhatnak. Ha a helyi politikusok, a kik a kormányt a felosztatott képviselőtestület hatáskörébe lépő állandó bizottság sztrájkjával most újabb intézkedésekre kényszerítették, attól tarthattak volna, hogy a sztrájkjuk valóban megakasztja a város közigazgatásának gépezetét, bizonyára inkább elállottak volna az egész politikai komédiától. Fiuménak minden számottevő polgára tisztában van azzal, hogy a kikötőváros közigazgatásának fönnakadása elsősorban a fiumeieknek okozna mérhetetlen károkat. Mivel azonban nem lehetett kétséges, hogy a magyar kormány nem veszi tragikusán a renitens tartomány szerepében tetszelgő „olasz“ Fiume incselkedését, nem kellett sem kiéheztetési taktikától, sem büntető-expedicióktól tartaniok. A fiumei városi urak azzal a megnyugvással mehetnek bele a közigazgatási testületek anarkiájába, hogy a gazdasági érdekeiket azért nem fenyegeti veszedelem, mert míg ők politizálnak és tüntetnek, addig a magyar állam hatóságai — elvégzik helyettük mindazt a munkát, a mi egy élénk iparral és kereskedelemmel bíró kikötőváros gazdasági életének zavartalan menetét biztosítja.

Mindez így történt, s helyes, hogy így történt. A magyar közvélemény nem idegeskedik a fiumei olaszok berzenkedése miatt, a kormány pedig maga gondoskodik megfelelő intézkedésekkel arról, hogy mire remélhetőleg mégis felülkerekedik a józan belátás a magyar tengerparton, ne emlékeztessenek ott helyrehozhatatlan károk, az irredentista játék hőbortjára.

Nincs fennakadás.

Wickenburg István gróf kormányzó, a kihez ma a továbbiakra vonatkozólag kérdést intéztünk, kijelentette, hogy a városnál az ügyek rendben folynak és — egyelőre — nincs szükség arra, hogy a reá ruházott hatalom egyes rendelkezéseit alkalmazza.

A rendeletet a kormányzó tegnap megküldötte a városi tanácsnak, ma délelőtt pedig Dardi Vazul tanácsvezető már fent volt a palotában és referált a kormányzónak.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

vámb nem beszél.”

Mindenkihez szíves volt, készséges, ahol bajt sejtett, segítségére sietett, amellet egy csomó ember állt rendelkezésére, akik kényszerűen teljesítettek neki a „drága jó emberek“ apró és nagyobb botrányairól. Mihelyt egy férjet valami kis törvénytelen kalandon értek emberei, vagy feleséget találtak randevun, nehézségei voltak egy üzletembernek, ő volt az első, ki megtudta és rögtön elvitte szellőztetni rossz nyelvét. A hűtlen férj „sajnálátraméltó“ feleségéhez így szólt:

— Istenem, mennyire irigylem önt családi boldogságáért. Milyen páratlanul finom ember a férje kegyednek! Igazán szebb, bensőbb házasságot nem ismerek, mint az önt. Mondtam is annak az eggyü H. asszonynak, az ön legjobb barátjának, hogy nem lehet igaz a mese, hogy önt, aki oly ideális mintafeleség, megcsalhatná férje egy undok, harmadrangu színésznővel. Mert van aki azt állítja, hogy ez igaz volna. Hiszen olyan bestiákra egy szép asszony férje nem is köp.

A férjjel pedig, ha találkozott, nem volt sürgösebb mondanivalója, mint az, hogy némi ember még azt is feltételezi, az a kis hadnagy azért jár házukhoz, mert a lehető legtüzesebben udvarol az asszonynak. Sőt volt aki látta őket együtt randevun...

Ha azonban a tiszteltreméltó hölgy

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— ACunard magyar-amerikai vonal ki-vándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 fillérért kaphatók.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárat a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg díszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rishántolgyár, a papirgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „Adriatica“ cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

A PÓTTARTALÉKOSOK.

Az újabb balkáni háború kitörése előtt, úgy volt, hogy a póttartalékosokat júliusban hazabocsátják. Most az a hír érkezik, hogy a rezervisták továbbra is a határon kell, hogy maradjanak mindaddig, míg az új balkáni háború tartani fog.

Ausztriában már törvény biztosítja a póttartalékosok segélyezését, a magyarországi póttartalékosok pedig még mindig a határon vannak s február óta csatlajk kapnak segélyt.

Hazai Samu honvédelmi miniszter tárgyalásokat folytatott Bécsben a magyar póttartalékosok segélyezése ügyé-

nem tudott biztosat, költött mesékkal állt elő, melyeknek kitalálásában mester volt.

Az egész város örökös aggodalomban élt. Mert haj! — emberek vagyunk és kinek ne volna egy-ici-pici titkolni valója.

Ennek dacára a kedves hölgy általános tiszteletnek örvendett. Először is mert mindig akad ember, aki szereti a rosszat hallani másról: másodsor Balagnasse asszony Franciaország egyik legősibb nemesi családjából származott, így aztán nagyon természetes a köztársasági franciák különösen megtisztelve érezték magukat, ha uri házához meghívta őket.

Egyedül Crecy-Manber merészelt az ellen való fellázadás zászlaját magasra emelni, mert tudta, hogy Balagnasse asszony oka annak, amiért őt nem léptették elő tábornokká. Ő volt, aki alattomosan elterjesztette a hírt, hogy az ezredes epileptikus és alkoholista, hogy a bridge játszma-nál csal és ehhez hasonló szeretetreméltóságokat. Ez azonban nem hátráltatta a tiszteltreméltó delnőt abban, hogy a maga részéről ki ne jelentse, mennyire tiszteli a férfierevényekben bővelkedő ezredest.

— Az az átkozott vén boszorkány! Az a gonosz Nantippe! — dühöngött az ezredes reggeltől estig. — Csak tudnám miképpen büntessem meg érdeme szerint!

— Mit tehetne ön Balagnasse asszony-

ben. A napokban megjött Bécsből az erre vonatkozó rendelkezés, melynek alapján a honvédelmi minisztérium s a pénzügyminisztérium között megállapodás jött létre s ez a következőkben foglalható össze: Még e hónapban segélyt osztanak ki a tartalékosok és póttartalékosok családtagjai között. A kiosztást a honvédelmi minisztérium előterjesztése alapján a pénzügyminisztérium végzi. A minimális segély 60 korona, a maximális 120 korona lesz. A kiosztás alapjául veszik, hogy ki nek hány keresetre szoruló családtagja van és hogy városban, vagy községben lakik-e. Az alamizsna kiosztásánál, figyelmen kívül hagyják a póttartalékos polgári viszonyait s nem tekintik a társadalmi állását és civil jövedelmét. A fontos kérdés — s ez a katonák bürokratizmusára jellemző, — az, hogy a segélyre szoruló család városban lakik-e, vagy falun. Ezen az alapon az a magánhivatalnok, aki 5—6000 koronás állását veszítette a katonaság miatt, családját koldulni küldheti, míg a bolgár a szerbet lövöldözi

—o—

— **Látogatás a kormányzónál.** Salis-Sevis János gróf dandárparancsnok visszaérkezvén szabadságáról, ma délben látogatást tett Wickenburg István gróf kormányzónál.

— **Kinevezések.** A király Lucich Vasco dr. fiumei kir. alügyészt mostani székhelyén ügyészé, — a pénzügyminiszter a pénzügybírói biztosok létszámából Csupkovits Radavánt Susákra a IX. fizetési osztályba főbiztossá nevezte ki.

— **Szabadságon.** Fuhrmann Ferenc dr. miniszteri tanácsos, a tengerészeti hatóság h. elnöke ma kezdte meg két hónapra terjedő szabadságát, melyet a Tarsa-fürdőn fog eltölteni.

— **A regatta-verseny.** A 20-án tartandó regatta-versenyre eddig jelentkeztek: az Eneo, Quarnero és Liburnia evezős-egyletek Fiuméből, a Forza e Valore Parenzóból, a Libertas és a Società Ginnastica Capodistriából és a Rowing Club Triesztből.

— **Magántisztviselők mozgalma.** Abban az általános mozgalomban, amit a kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők indítottak országsszerte, a fiumei magántisztviselők is részt vesznek. Szombaton este értekezletet tartottak, melyen a hivatalos órák redukálása ügyében folyt élénk eszme-

nyal szemben? — vélték sokan.

— Majd meglátják! Ugy tesztek, mint vén macskával, ha az neveletlenkedik. A menykőbe is, egynek már muszáj szembe szállni a város vénével...

Nemsokára Balagnasse asszony meghívót küldött az ezredesnek is, házában tartandó színelőadással egybekapcsolva estélyre. Hálás köszönettel fogadta Crey-Manber e megtiszteltetést, sőt megkérte a ház kedves urnőjét, hogy régi barátját, Santa Jamaica márkát is magával hozhassa.

A műsor megkezdődött és a lehető legunalmasabban folytatódott. Öreg és fonyadt, aztán fiatal, de nagyon kövér hölgyek szavalták, énekeltek és egy közeli föld birtokos saját verseit olvasta fel. Hegedűszólo következett ezután, amelyet jobb lett volna tiz mérföldnyiről hallgatni.

Santa-Jamaica márkin kívül ugylát-szott mindenki unatkozott. De ő megfeszített figyelemmel élvezte mindent, amit elébe aláltak. Aztán maga is a zongorához ült és vidám keringőbe kezdett...

— Az ön barátnia nagyon elragadó ember — szölte a ház urnője az ezredeshez — valódi grandseigneur...

— **Nemde asszonyom? Régi velencei nobilitás.**

Vége szünet következett. Balagnasse asszony csevegni kezdett.

esere. Elhatározták, hogy a magántisztviselők egyesületének megbízottai összekötésbe lépnek a munkaadók ligájával. A tárgyalás eredményéről kedden este fél kilenc órákor számolnak be, amikor újabb gyűlés lesz az egyesület helyiségében.

— **Ki akar katona lenni?** A fiumei es. és kir. haditengerészeti akadémiában és a es. és kir. közös hadsereg, hadapródiskolában és a m. kir. honvédfőreáliskolában, illetve a honvéd Ludovika akadémiában az 1913/14 tanév kezdetén betöltendő és fiumei illetőségű ifjak részére (ideértve a Fiumében szolgáló állami és illetőleg államvasuti tisztviselők gyermekeit is kivétel nélkül) fenntartott több, teljesen ingyenes tengerpartvidéki alapítványi helyre a kitűzött határidő alatt egyáltalában nem jelentkezvén pályázó, a honvédelmi miniszter az említett ingyenes tengerpartvidéki alapítványi helyekre szóló pályázatok határidejét Wickenburg István gróf kormányzó előterjesztésére távirati uton kivételesen folyó évi július hó 25-éig hosszabbította meg s egyúttal az idő rövidségére való tekintettel úgy intézkedett, hogy a pályázati kérvények közvetlenül a kir. kormányzósághoz nyújthatók be.

A es. és kir. közös hadseregbeli hadapródiskolák, a fiumei es. és kir. haditengerészeti akadémiá és a m. kir. honvédfőreáliskola helyére pályázhatnak mindazon fiumei illetőségű ifjak (ide értve a fiumei állami és illetve államvasuti tisztviselők gyermekeit is), kik valamely középiskola vagy állami, avagy községi polgári iskola IV. osztályát, illetve a Ludovika akadémiába azok, akik valamely középiskola VIII. osztályát jó eredménnyel végezték.

A pályázati kérvényhez mellékelendők: a) születési bizonyítvány; b) illetőségi bizonyítvány (állami és államvasuti tisztviselők gyermekeinél elmaradhat); c) katonarvosi bizonyítvány; d) iskolai bizonyítvány; e) erkölcsi bizonyítvány; f) a szülők vagyoni helyzetét és a családtagok számát feltüntető hatósági bizonyítvány.

Felette kívánatos volna, hogy főként állami, illetve államvasuti tisztviselők gyermekei pályázzanak — a siker biztos reményében — a szóban forgó ingyenes helyekre.

A pályázati kérvények benyújtási határideje folyó évi július hó 25.

Érdeklődők részletes felvilágosítást kaphatnak a kir. kormányzóság politikai-közigazgatási osztályában (Via Michelangelo Buonarotti 1 szám I. em. 10 ajtó.)

— **Tizenhat éves kerítő.** A susáki Lujza uton tegnap délután két leány vonta magára a rendőrszem figyelmét. Bár gyermekleányok voltak, olyan feltűnően viselkedtek hogy a rendőr igazolásra szölitotta fel őket. A leányok zavarba jöttek, igazolni nem tudták magukat, azért mindkettőt bekísérte. A

Egy fiatal leánykát boncolt fel, akinek egy hét múlva lenne esküvője.

— Oly csinos a kicsike. Madonna arc, angyali lélek. Müvelt. Okos. Kitűnő háziasszony. Kar azonban, hogy napvaja a börtönben lett öngyilkos!

Mindenki szinte megmerevedve ült helyén. Tudták, ha a bevezetés ily szörnyű, akkor ma végzetes dolgokat fognak itt hallani. Balagnasse asszony egy pillanatra szünetet tartott, körülnézett, leste a hatást.

Akkor újra szólásra köszörülte torkát és szölte:

— Milyen szerencsétlenség az, hogy én a legrosszabb nyelvű asszony vagyok és dacára nagy ostóbságomnak, mégis előkelő szerepet...

A teremben leirhatatlan volt a meglepetés. A ház urnőjének arca biborpirossá vált és dadogva kérdezte: — Ki volt az a vakmerő, aki eféle szökat engedett meg magának?

Szeme egyre vadabbul forgott és arca kezdte a lilaszínt mutatni. Akkor újra megszölte:

— Igen, valóságos undok Xantipe vagyok, akit nem volna kár máglyán megégetni.

A másik pereben pedig, mintha már megbánta volna, kétségbeesetten dadogta:

— De mit jelentsen ez?... Ki bátorko-

nagyobbikat, Flandia Annát fogva tartották, a kisebbiket pedig átadták a fiumei rendőrségnek, amely viszont a Növédő-egyesületnek továbbította a korán bűnös leányt. De itt nem lehetett tartani, mert nagyon rosszul viselkedett. A rendőrség tehát a leányt átadta egyik helyben lakó rokonának. A nyomozás megállapította, hogy a két gyerekleány életmódja erős kifogás alá esik és hogy Flandia Anna csábitotta a rossz utra 14 éves barátnőjét.

— **A kikötőből.** Jul. 13. Érkezett: Eugenia osztrák gőzös Montevideoból, 750 tonna tengerivel, 550 tonna fával és 5000 darab deszkával.

Indult: Rákóczi magyar gőzös Valenciába, 650 tonna fával, 50 tonna cukorral 40 tonna parafával és 30 tonna vegyes áruval.

— **A helybeli főgimnázium igazgatója** értesíti a gimnázium IV. és VIII. osztályt végzett tanulóit, hogy különböző katonai iskolákba fiumei illetőségű ifjak részére fenntartott ingyenes helyekre hirdetnek pályázatot. Folyamodni lehet f. hó 25-ig. Bővebb felvilágosítást az igazgató ad. (Erről lapunk más helyén már bővebben irtunk.)

— **A buccarii portlandcementgyár megszűnése.** A cementiparban nagy feltűnést fog kelteni az a hír, hogy a Langenfeldi gyár r. t. a tulajdonában lévő buccarii portlandcementgyár üzemét a rossz üzleti viszonyokra való tekintettel végleg megszünteti. A vállalat a gyárba három millió koronát investált, azonban az utolsó évet már 570 ezer korona veszteséggel zárta és minden kísérlete, amely gyökeres szanálására irányult, kudarcot vallott. Hogy tehát további veszteségektől megvédje magát, az igazgatóság elhatározta, hogy a gyár üzemét megszünteti.

— **Eladott Lloyd-gőzös.** Az Osztrák Lloyd hajóstársaság eladta egyik régi, még 1874-ben épült Achilles nevű gőzöst. A majdnem negyven éves hajót genovai hajótulajdonosok vásárolták meg. Az 1517 indikált löerejű, 2000 tonnás Achilles szombaton cserélte fel az osztrák-magyar kereskedelmi lobogót az olasz zászlóval és nyomban Genovába indult.

— **Ki- és visszavándorlás májusban.** Az utlevéltisztikai adatgyűjtés eredménye szerint a magyar birodalomban ez év májusban 10.903 utlevelet váltottak, 6848-at kivándorlási, 4055-öt pedig egyéb célból. Ezen utlevelekkel kivándorlásra jogosítta-

dik?...
Egyik barátnője átölelte, hogy megnyugtassa.

— Miért gyalazza így magát, kedvesem? Hiszen —

— De hiszen nem én mondtam — védekezett a ház kedves urnője. Én — én —

— Én vagyok a világ legundokabb kofája. Rágalmazó, gonosz, hazug teremtés! — hallották újból kiabálni. És utána egnek emelte a kedves urnő kezét, szeme kitágult, azután ajultan esett össze.

Mialatt a vendégek köréje gyűltek, hogy magához térítsék, az ezredes és barátja egykedvűen nézték az esetet.

Egy hölgy hozzájuk lépett:

— Mondja kedves ezredes, mi volt ez? Szörnyű érthetatlenség, ugy-e?

— Én jól megértettem mindent — válaszolta az ezredes. — Balagnasse asszony végre önmagáról is megmondta az igazat. Azt az igazságot, melyet nem mert más megmondani. Ugy kellett ennek történnie, mert így van rendben.

Aztán barátnőjéhez fordult:

— Hölgyeim és uraim, engedjék kijelentem, hogy Santa-Jamaica márkát, más néven Antónió, a hirneves hasbeszélő, ki egyszeri vendégjátékra jött el hozzánk.

Maurice Prast.

tott 9652, egyéb célból külföldre való utazásra pedig 6149 egyén, akik között 7403 férfi és 8398 nő volt. A kivándorlásra jogosítottak közül 8038-nak az utlevele Amerikába szült, 1170-é Romániába és 101-é Németországba. A ki- és visszavándorlási statisztikai adatgyűjtés eredménye szerint a magyar birodalomból ez év május havában 8109 egyén vándorolt ki, 6986 utlevéllel és 1123 utlevél nélkül. E számból Horvát-Szlavonországra esett 1206. A kivándoroltak közül 1004 men. Amerikába, 703 tulnyomóan Erdélyből Romániába és 155 Németországba. A tengeren tulra kivándoroltak közül Fiumén át 1245-en mentek ki. Az 1912. év május havához képest emelkedett a kivándorlás, amennyiben az 1912. év május hóban 7464 volt a kivándorlók száma. A bevándorlási statisztikai adatgyűjtés eredménye szerint 1913. év május havában a magyar birodalomban 1035 egyén kapott lakhatási engedélyt.

— **Fizetéképtelenség.** A budapesti hitellezői védegyelet jelenti, hogy Vucics Vid fiúmei vegyes kereskedő fizetéképtelen.

— **A magyar közvetítőbank csődje.** Ez a bank, mely 1910-ben 300.000 korona részvénytökével alapított és részvénytökéjét 1912-ben két millió koronára emelték, csődbe ment. Ez a bank finanszírozta az abházai Quarnero gőzmosodát, valamint a budapesti Royal gőzmosodát és egyéb vállalatokat. A bank vezetője Mérey Lajos volt képviselő.

— **Önként jelentkezett sikkasztó.** Annak idején részletesen megírtuk, hogy Susák község két tisztviselője hűtlenül kezelte a reá bízott pénzt. Mikor a sikkasztásra rájöttek, a két sikkasztó megszökött. Az egyik, Vucic, a porterei temetőben öngyilkos lett, a másik, Kenczel Rezső azonban megszökött és a legszorgosabb kutatás dacára sem sikerült elfogni. Mint most értesülünk, Kenczel tegnap önként jelentkezett az ogulini törvényszék vizsgálóbírójánál. Letartóztatták.

— **A Szegő-szanatóriumba** a következő vendégek érkeztek: Kanitz Márton százados Pozsony, Kepich Lili urhölgy Békésgyula, Freystadt Károly Komárom, Gerber Gyuri és Magduska Fischl Róza nevelőnővel, Karl Karp nagykereskedő Moszkva, Maria Rodzianko eszászári udvarmester neje két gyermekkel Szentpétervár, Vágó Gyurika Budapest, Baraksza Béláné Erzsébetfalva, Cséri Jenő vállalkozó Budapest, Epstein Ilona Budapest, Fischer Jakabné Budapest, Fröhlich Sándor kereskedő Budapest, Glanx Miksa kereskedő és neje Budapest, Kovalsky Lajos Budapest, Jámbor Mária leányával Mohács, Salz Mór szobrász Budapest, Glück Zsigmondné leányával Arad, Roskoványi Dezsőné 2 gyermekkel és 2 eseléddel Budapest.

— **Lopások a Deltán.** A Carel és Fauche-cég, melynek a Deltán faraktára van, bejelentette a susáki csendőrségnek, hogy ismeretlen tettesek 200 korona értékű fát loptak el raktárából. A csendőrség nyomozást indított és elfogta a tetteseket, akik Milosevics István és Polich János munkások. — A Weiler fakereskedő-cég deltai raktárából ismeretlen tettesek mintegy 1000 korona értékű fát loptak. A csendőrség keresi a tolvajokat.

— **Razzia.** A susáki csirkefogók között nagy riadalom volt szombaton este. A rendőrség é csendőrség razziát tartott és tizenhatot a veszedelmes népségből fülön fogott.

— **Társas kirándulás Velencébe.** A fiumei kereskedelmi bank menetjegy irodája (Piazza Elisabetta, Adria palota) által a velencei Redentore ünnepségek alatt rendezendő társas utazás résztvevői f. hó 19-én este 8.15 órakor indulnak Fiuméből az Ungaro-Croata gyorsgőzösen Velencébe. Hérom napi ott tartózkodás után a társaság f.

hó 23-án reggel érkezik vissza Fiuméba. Részletes prospektussal és szóbeli felvilágosítással szolgál a fenti iroda és Abbáziában a Nagel és Wortmann bankarcég (Stefánia-szálloda).

— **Elítélt betörő.** Kiselo Ferenc 21 éves icéi-i fiatalembert a fiumei törvényszék ma ötrendbeli betörés büntetéseért két évi fegyházra ítélte.

— **Corso mozi.** Ma esti új műsor: Francia hagyományok. — Ami a szerelemnek is parancsol, dráma. — Adolár szerelme, bohózat.

x **Fogműterem.** Legujabb amerikai módszer. Modern hygienia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. **Novák Rudolf** műfogspecialista Fiume Corso 42. a Corso mozi fölött.

—«O»—

TŐZSDE.

	Jul. 12 zárlat	Mai árt. 1 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	810.—	807.—
Osztrák hitelrészvény	616.50	617.—
4%-os koronajáradék	80.50	80.50
Osztr.-magy. államvasút	690.—	691.—
Lejzálogbank	413.50	412.—
Lezámitóbank	505.50	504.—
Hazai Bank	277.—	276.—
Magyar Bank és Keresk. R-T.	527.50	527.—
Rimamurányi	678.50	677.—
Salgótarjáni	744.—	747.—
Közúti Vasút	629.50	627.—
Városi Villamos	355.—	353.—
Adria	530.—	530.—
Déli Vasút	125.50	—
Magyar Cukoripar	2755.—	—
Rizsgyár	3770.—	—

	Jul. 12 zárlat	Mai árt. 1 1/2 óra
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammokent.)		
Buza áprilisra	12.09	—
Buza májusra	—	—
Buza októberre	11.60	11.31
Rozs 1913 áprilisra	—	11.81
Rozs októberre	9.27	8.96
Tengeri májusra	7.37	—
Tengeri júliusra	7.86	7.80
Tengeri augusztusra	8.03	7.98
Zab áprilisra	—	7.24
Zab októberre	8.62	8.30

	Jul. 12 zárlat	Mai árt. 1 1/2 óra
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	613.50	616.—
Magyar hitelrészvény	811.—	809.—
Osztrák magyar államvasút	690.50	690.50
Déli Vasút	—	125.50
Alpesi	881.50	980.—
Skoda	821.—	818.—
Osztr. koronajár.	81.70	—

	Legutóbbi kété- sek átlagár.
Fiumei és trieszti értékek:	
Fiumei 4%-os kölcsönköt.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takaréksz. Susák	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1030.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ált. Forgalmi r. t. régi	1960.—
„uj“	1760.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana	280.—
Navigazione Libera Triest	637.—
Osztrák Lloyd	568.—
Stabilimento Tecnico	9800.—
Ampela Szeszpároló Rt.	423.—
I. Trieszti Rizsgyár	739.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	418.—
Spalato Portland Cement	373.—
Assicurazioni Generali Nap.	847.—
Riunione Adriatica	3750.—

Grand Magazin alla Convenienza

NEMES HENRIK fióközlete
Fiume, Piazza Scarpa 4.

Férfi-, női-, gyermek **fehérneműk, aljak bluzok, harisnyák, kézimunkák, kellékek, stb. stb. szolid, szabott áron.**

Katonai és egyenruházati cikkek gyári raktára. Legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás.

—«O»—

Távirat — Telefon.

Ischl-i hírek.

ISCHL, jul. 14. Tisza István miniszterelnök Latinovics, Festetich gróf és Harkányi János ide érkeztek Hallstadtból. Utóbbi itt fogja letenni az esküt Ő felsége a király kezébe, mint kereskedelemügyi miniszter. A hivatalos lap holnapi száma fogja hozni Beöthy felmentését és Harkányi hitevezését.

Hrabovszky Guidó temetése.

BUDAPEST, jul. 14. Vasárnap helyetk örök nyugalomra a nyirbátóri kerület elhunyt országgyűlési képviselőjét, Hrabovszky Guidót. A temetésen az egyesült függetlenségi és negyvennyolcas párt képviselőiben Meskó László és Csuha István képviselők jelentek meg és koszorút helyeztek a ravatalra.

Házaspár együtt a kórházban.

UJPEST, jul. 14. Kovács Ignác festő beállított az újpesti Károlyi kórházba és megkérdezte, hogy van-e hely beteg felesége számára. Alig ment ki, őt hozták vissza, mert az utcán féloldali gutaütést kapott. Később behozták a feleségét is. Hat gyermekük maradt gondozatlanul, kikről a jólétkü szegény munkásszomszédok fognak gondoskodni.

Villámesapás.

DEBRECEN, jul. 14. Alföldi Lajos és Palóczi Sándor földművelők többedmagukkal dolgoztak a mezőn, midőn vihar kerekedett, és egy villámesapás a két gazdát agyon sujtotta.

A Balatonba fullt.

VESZPRÉM, jul. 14. Olasz Ferenc tanárjelölt Almáinál fürdés közben görcsöket kapott. Vele fürdő bátyja nem bírta megmenteni s a szerencsétlen fiatalembert ott lelte halálát.

Szökött katona.

NAGYVÁRAD, jul. 14. Midőn a garnizonárstomból vasárnap a katonarabok iszterentiszteletra vonultak, ezek közül Konez István, hetes ezredbeli huszár, megugrott, átvette magát a bástyákon és a sáncokon. Utána lőttek, nem találták ugyan el, de a szökevény összeesett az izgalomtól. Vasra verték és visszavitték a fogságba.

Vasuti szerencsétlenségek.

SAN-SEBASTIAN (Spanyolorsz.) jul. 14. Két villamos kocsis összeütközött, 2 ember meghalt, 7 súlyosan megsebesült.

DYON, (Franciaorsz.) jul. 14. A páris-dyoni expresszvonat beleszaladt egy tehervonatba, a 7 első kocsis összetört, 2 ember meghalt, 27 súlyosan megsebesült.

COLCHESTER, (Angolorsz.) jul. 14. Egy lokomotív összeütközött egy személyvonattal, 7 ember meghalt, 30 megsebesült.

—«O»—

A török hadsereg támadásra kész.

BÉCS, jul. 14. A Militaerische Rundschau jelenti, hogy a török csapatok legközelebb előre fognak nyomulni az enosz-midai vonalig, hogy az ezen a vonalon levő területeket elfoglalják.

PÁRIS, jul. 14. Konstantinápolyból jelentik, hogy a csatáldzsai, bulairi és gallipoli török hadseregek parancsot kaptak, hogy elindulásra készen legyenek. Izzed pasa főhadvezér Konstantinápolyból elutazott, hogy a fővezérletet átvegye. Az itteni török diplomaták azt mondják, hogy a török hadseregek Bulgária ellen való offenzívája nagyon valószínű.

A török hadsereg előnyomul.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 14. A török hadsereg megkezdte az előnyomulást, hogy megszállja az Enosz-Midia vonalat. A belügyminiszterium felszólította az összes hivatalnokokat, hogy foglalják el régi állásaikat.

Drinápoly ellen.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 14. A török sereg, mintegy 170.000 ember, Drinápoly felé halad, hogy azt vissza foglalja. A török hadműveleteit a görögök támogatják.

Szerb-török béke.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 14. Pavlovics szerb delegátus ma délután kieserlét a nagyvezírral a londoni előzetes béke szerződését.

Görög sikerek.

ATHEN, jul. 14. Hír szerint a görögök Dramát és Dedegagost megszállták.

ATHEN, jul. 14. Hír szerint a görög flotta megszállta Dedegagnet. Hivatalosan ezt hírt még nem erősítették meg.

FRANKFURT, jul. 14. A Frankfurter Zeitung jelentése szerint a görögök Szalonikinn kívül a mögötte lévő és egészen Monasztirig terjedő területet is követelik.

BERLIN, jul. 14. Diplomáciai körökben Kavallának a görögök részéről történt elfoglalását az új háború egyik legjelentősebb beredményének tekintik. Kavalla rendkívül fontos kikötőhely, igen nagy dohánykereskedelmi központ és a bolgárok nagy súlyt vetettek rá, mert Kavalla igen erős versenytársa lett volna Szalonikinnak.

A szófia ut.

BERLIN, jul. 14. A Lokalanzeigernek jelentik Belgrádból: Egripalankánál három nap óta elkeseredett küzdelem folyik. A bolgárok kétségbeesetten védik a Szófia felé vezető utat, de a szerbek eddig nagy fölényben vannak.

Gyujtogatnak a bolgárok.

ATHEN, jul. 14. Szerres bevételénél a bolgárok 150 hordó petróleummal felgyujtották a várost, aztán lemészárolták a lakosságot. Az osztrák-magyar és olasz konzulátusokat felgyujtották, az osztrák-magyar konzult elfogták és 7 órai fogság után 12.000 K ellenében bocsátották szabadon.

Románok merénylete.

ORSOVA, jul. 14. *Sulinában a tömeg megmentáda az osztrák-magyar konzulátus épületét és lerombolta.*

Románia követelése.

BERLIN, jul. 14. Hiteles jelentés szerint Románia értesítette a hatalmakat, hogy az európai Törökország felosztásában ő is részt kíván venni és ugyanolyan részt követel, mint a többi állam.

A béke.

LONDON, jul. 14. Ide érkezett jelentés szerint a bolgárok és szerbek megkezdtek a békétárgyalásokat.

BELGRÁD, jul. 14. A hármass entente lépéseket tett a béke érdekében. Pasic az válaszolta, hogy előbb megkérdezi a hadvezetőséget, hogy a fegyverszünet a mai állásban nem-e hátrányos a szerbeknek.

BELGRÁD, jul. 14. A kormány utasította a fővezérletet, hogy szüntesse be a támadásokat. Ezzel a fegyverszünet tényleg bekövetkezett.

Cáfolat.

SZOFIA, jul. 14. Hivatalosan jelentik: A román lapoknak az a híre, mintha Bulgáriában lázadás volna és a király ellen merényletet követtek volna el, koholmány.

Hadiállapot.

BUKAREST, jul. 14. A kormány felhatalmazást kér a kamarától, hogy kihirdesse a hadiállapotot.

Megkezdődött az ostrom.

ODESSZA, jul. 14. Négy román monitor ostromolja Ruszesukot, Szisztovot, Sompalánkát és Nikápolyt.

BUKAREST, jul. 14. A román csapatok mindig több bolgár területet szállanak meg és sietve haladnak Dobrics felé. A cél az, hogy minél több területet okkupáljanak. Eddig még egyetlen nagyhatalom sem tiltakozott a román törekvések ellen.

Tömeges izgalmak.

NAGYSZALONTA, jul. 14. Kemény Károly, a helybeli Kemény Testvérek cég tagja, orvosával beszélgetett, hirtelen összeesett s meghalt. Keménynek kis lánykaja volt beteg, ki e hírre még rosszabbul lett úgy, hogy felgyógyulásához nincs remény. Még 6 testvérkéje van, az asszony a sok izgalomtól összeesett s súlyos beteg. Mindehhez hozzájárult, hogy a cégnél alkalmazva levő Farkas István könyvelő felesége e szerencsétlenségek láttára ideggörcsöket kapott és estig meghalt.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és köbanya: polgári sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Járványok

idején életfontossága, hogy környezetünket védjük

**Fertőtlenítő eszközök,
Fertőtlenítő folyadékok
Fertőtlenítő Készülékek**

11.— koronától 65.— koronáig. Isőrangu kivitelben, feltétlenül biztos hatással.

Fischer Péter és Társa R. T.-nal

Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 6.

Most megjelent, képes árjegyzékünket kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Ügyes pesti szabónő

elvállal munkát és házhoz is jár. Cim: Abázia Misitzné, Villa Jelica 254.

Kis korcsma eladó!
Cim Calle del Barba-
cane 12.

Idegenek figyelmébe!

Nagyon jó olesó ebédkoszt, magyar és német konyha:

WIESER J. étterme

Volosca No. 29.

Ugyanott olesó butorozott szobák leatással vagy a nélkül.

Mindenkinek kedves

Ajándék

FIUME kikötőből

1 zsák kávé

(en miniature)finom pörkölt kávéval töltve

Kapható - 3 minőségben -

G. STOCHEL csomagoztatásban.

Catti György utoda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek s szépitőeszközök stb. stb.

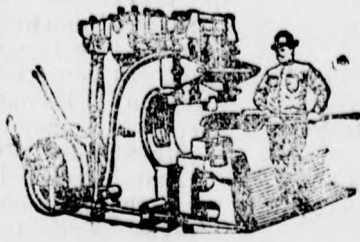
Gróf CSÁKY LÁSZLÓ

Prakfalvi Vas- és Acélgyár Rt.

Budapest, IX., Csillag-utca 4. szám.

Öntöttacélmű AJAX 5/0 gyorsesztergaacél. AJAX szerszám-acél AJAX kőfuro acél stb.

Szab. AJAX rugóspöröly a legjobb közlömüves kovácpöröly Több mint 1700 drb. üzemben.

Szerszámgyártás

Malom-, bányá-, kovács-, lakatos- és kőfaragó szerszámok, kész kőzetfurok, lapátok

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

CIRKVENICAI FURCSASAGOKRÓL
 is írhatunk ma. Közeleg a hajó a mólóhoz, melyet diszes hölgyközönség vár a parton. A hajó odaér, s egy fiatalember, aki már nem bírja megvárni, míg a hajóhidat elhelyezik, a hajókorlátján keresztül a köpart-ra ugrik, hogy üdvözölje zsebkendőjét lobogtató hölgyismerősét. Föllép azonban az ott posztoló horvát rendőr. Tilos a hajó korlátját átugrani, mondja, mert, ha az utas a vízbe pottyyan, akkor őt büntetik meg 20 koronával!

Mivel tehát a hajót csak a hajóhidon szabad elhagyni, a rendőr bölezen úgy állította helyre az egyensúlyt, hogy a fiatal embert a partról vissza ugratta a hajóba, melyet aztán rendben a hajóhidon át hagyott el.

Ilyen rend van Cirkvenicán.

(V.)

—
Abbázia vendégforgalma. Folyó év január elseje óta július 9-ig bezárólag 25 ezer harminckilenc fürdővendég érkezett, ehhez járul 3876 átutazó, összesen tehát 28915 személy. Július 3-tól 9-ig 1273 személy érkezett. Jelenleg 2257 fürdővendég időzik Abbáziában.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:
 (Hötes arrivés hier:)

Kellner Miklós Pozsony	Seeuranst.
Emler Károly Pozsony	Seeuranst.
Markoványi László Pápa	Seeuranst.
Oberlander László Munkács	Seeuranst.
Ecker István Kecskemét	Seeuranst.
Imrich Martin Pozsony	Seeuranst.
Wittek Péter Nagyszombat	Seeuranst.
Gehri Alajos Nagyszombat	Seeuranst.
Treuhaff Béla Székesfehérvár	Seeuranst.
Matis Lajos Dés	Seeuranst.
Reder János Zombor	Seeuranst.
Fürst Irene Wien	Palace
Weil Alice Wien	Palace
Popovics Lazo dr. Budapest	Palace
Szkmanki Mecyslav Lemberg	Palace
Jarosch Melanie Brünn	Palace
Messala Sofia grófnő Athén	Irene
Freschkes Karl Brassó	Liburnia
Bisenz Regina Wien	Savoy
Niedermann Frida Wien	Savoy
Gilewicz Kazimir Rohatin	Vermes
Stanislawsky Karoline Brünn	Vermes
Pfeifer Fáni Unter-Eggerdorf	Vermes
Minibek Luise Eggendorf	Vermes
Éles József Budapest	Vermes
Fischer Jakab Zsabya	Vermes
Ribnef Miksa Budapest	Quitta
Weisz Gyula Székesfehérvár	Quitta
Magya Gyula Temesvár	Quitta
Lengyel Zsigmond Budapest	Quitta
Balla Ignác Budapest	Quitta
Boross Ottó Győr	Quitta
Grüner Nina Temesvár	Quitta
Kurzweil Sándor Budapest	Speranza
Preisach Lajos Budapest	Speranza
Dr. Erdős Vilmos Nagybánya	Speranza
Bárány Albert Budapest	Speranza
Schaffer Miksa Budapest	Savoy
Serény Béla Budapest	Austria
Halász Aranka dr. Nagyvárad	Quarnero
Friedrich Imre dr. Budapest	Neptun
Postnikoff Alexander Moskva	Neptun
Bródy Imre Budapest	Rhea
Mardel Elemér Nagyvárad	Nada
Kökössy Árpádné S.-Szentgyörgy	Kolb
Elekes Andor Brassó	Kolb

Sausenhofer Jendl Krakó	Slatina
Fleischer Bernhardine Wien	Slatina
Szerdahelyi Béláné Torontáloroszi	Abbazia
Novák Dezső Vágsellye	Abbazia
Dantzer Georg Prága	Hausner
Zebec Nikola Vukovár	Hausner
Blau Berta Temesvár	Orlanda
Weisz Hermin Budapest	Herkules
Veeli Kálmán Budapest	Herkules
Kristóffy József Budapest	Stefania
Poper Rudolf Prága	Stefania
Till Kave Polieka	Hammer
Habár Mihályné Budapest	Hammer
Bodnár Zoltánné M.-Sziget	Hammer
Schwarzenberg Miksáné	Hammer
Rechnitzer Sándor Kaposvár	Hammer
Pows Johanna Oroszország	Royal
Jarmzelska Janinavon Kacanowska	Augusta
Swidrygiello Wladislaw Barisz	Augusta
Silberstein Sándor Budapest	Mauthner
Silberstein Sándor Budapest	Mauthaus
Fischer Miksa Budapest	Mauthaus
Stasny Jenő Budapest	Mauthaus
Burger Gyula Budapest	Grand H.
Beresényi Bertalan Budapest	Grand H.
Weisz Ignác Budapest	Juliana
uchinger Manó Budapest	Juliana
Keutner Gyula Budapest	Juliana
Gyarmathi Jakab Budapest	Juliana
Lauffer Jenő Marosvásárhely	Viktor
Dergan Józsefné Budapest	Plöbst
Ribner Miksa Budapest	Bristol
Ney J. Jenő Budapest	Bristol
William Philipp Berlin	Wienerheim
Goldstein Adolf Szatmár	Plesch
Böhm Rikárd Budapest	Plesch
Gutfreund Alice Budapest	Töchterh.
Sipos József Nagyvárad	Lokey
Ladner Ernestine Prága	Lokey
Herresbacher Rudolf Budapest	Lokey
Faragó László Budapest	Habsburg
Böhm Hermine Arad	Habsburg
Naményi Erzsébet Arad	Habsburg
Kessler Pál Nagyvárad	Habsburg
Breuer Armin dr. Tóváros	Habsburg
Bottlik Tibor Páris	Habsburg
Künstler Dezső Arad	Habsburg
Kálmán Rózi Budapest	Habsburg
Gál Gyula Komárom	Schanzer
Nendvich Andor Pécs	Lackner
Singer Vilmos Budapest	Quitta
Löwinger Izidorné Futak	Quitta
Deutsch Albert Budapest	Speranza
Berkovitz Nándor Homonna	Speranza
Steiner Ignác dr. Tószeg	Breiner
Róth Mór Soborsin	Quitta
Ungár Adolfné Budapest	Breiner
Goldstein József Nagyvárad	Gutenberg
Pálfi József Budapest	Vermes
Bahnarma Curt Dresda	Hartmann
Bormann Helén Budapest	Landr
Herbst Róza Budapest	Landr
Gerlach Anton Solen	Landr
Nickl Richard Baden	Jacie
Karfuekel N. Wien	Kolb
Nahodil Rudolf Budapest	Kolb
Jeszentzky Tivadar Ibafa	Kolb
Fekete Vince Magyarsok.	Stern
Winnitz Leib Mikolajow	Stern
Ptaschinski Marie Varsó	Augusta
Schenkiewitz Minna Varsó	Augusta
Kolleng Flóra Wien	Mery
Hoch Berta Arad	Abbazia
Nyiri Béla dr. Nagyvárad	Abbazia
Ujvári Károly Wien	Penelope
Lewicki Wladimir Lemberg	Georg
Sélei Arnold Budapest	Austria
Németh Rudolf Győr	Splendit
Veszprémy Lajos dr. Kolozsvár	Jadran
Dénes Ignácné, Budapest	Jadran
Waldmann Sándor Budapest	Jadran
Kniaziotucka Irma Wien	Quarnero
Russanowska Sophie Krakó	Quarnero
Prober Bernhart Budapest	Al Mare
Heinrich Gábor Budapest	Stefania
Auda Irma Budapest	Stefania

Perrier Louise Saechsich	Liburnia
Schwarz Lilly Saechsich	Liburnia
Hecht Marie Wien	Regina
Hetényi Aladár Apostág	Szegő
Wildmann Róza Budapest	Szegő
Gunsner Hermina Budapest	Szegő
Komanowszky J. Prága	Melania
Balázs Sándor Ujhely	Seeuranst.
Radak Sándor Zágráb	Seeuranst.
Goldsemid Sándor M.-Sziget	Seeuranst.
Horváth Rudolf Szentgotthárd	Seeuranst.
Tóth György Homonna	Seeuranst.
Urbán Ignác Ujvidék	Savoy
Keppich Leopold Wien	Wruss
Fuchs Richard Wien	Wruss
Katz Paul Lemberg	Bellevue
Pietsch Paula Lemberg	Bellevue
Mihályi Ferenc Budapest	Palace
Feledi Sándor Budapest	Palace
Zákó Milán Budapest	Palace
Casin Róza Wien	Palace
Mauthner Emmy Wien	Grosz
Lauer Elsa Wien	Grosz
Peikert Hugó Odrau	Grosz
Szemann Dezső Budapest	Lido
Berger Emil Wien	Dávid
Jób Jenő Budapest	Dávid
Schanzer Nándor Budapest	Dávid
Nagy Mariska Budapest	Dávid
Nachtnebel Paulin Nagyvárad	Dávid
Semtei Róbert Budapest	Speranza
Hermann Miksa Budapest	Quisisana
Halmos Ede Budapest	Hammer
Kohn Vilmos Budapest	Hammer
Gutmann Nándor Budapest	Hammer
Spitzer Alfréd Wien	Hammer
Politzer György Budapest	Hammer
Biró Gyula Budapest	Hammer
Zoltán Amália Párkány	Richter
Braun Janka Debrecen	Hausner

Benedek Zsigmond
 fodrász, Abbázia. Villa Miramar (Viktoria penzió mellett.)

Kütön Vri és női terem, hajmosás, hajszáritás, villamos arc massage, onduation, manicure pedicure. Telefon 111.

VELENCE
Bonvecchiati szálló
 a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás
 lift, gőzfűtés, fürdők, nagy étterem.
 — Teljes penzió napi 10 liréért. —

LE CORSET MERVEILLEUX:
 A gyöngébbet támasztom,
 A hatalmast elnyomom,
 Az egyensúlyt fenntartom!
 (Victor Hugo)
 Ilyen csoda-miedert, mely a női szépség és elegancia mesés fokozója, talált fel és készít:
Madame STEIN, Abbazia,
 Reichsstrasse, Niedenthal Kioszk vis-à-vis
 Villa Schanzer.
 Magyar, német, olasz nyelven beszélő
 intelligens leány
 elárúsítónói, vagy hasonló állást vállalnak.
 Megkeresések „Szorgalmas” jellegű postrestante.

KÖZGAZDASÁG.

+ Az osztrák kereskedők és az új perrendtartás. Az osztrák kereskedőknek rég abbahagyott mozgalma ujult meg a jövő év októberében életbelépő magyar polgári perrendtartás intézkedése ellen. Az új törvény ugyanis úgy rendelkezik, hogy az osztrák gyáros vagy kereskedő magyar adósát a jövőben csak magyar bíróságnál pörölheti. A törvény 414-ik paragrafusa szerint az Ausztriában hozott ítéletet csakis két esetben lehet majd nálunk végrehajtani: váltókövetelés alapján, ha a Ausztriában volt fizetendő és ha az osztrák bíróság olyan kereskedőt marasztalt el, akinek odaát vagyona van, vagy pedig valamilyen ipart vagy kereskedést nyitvánosságra jutott, az osztrák érdektületek egységes demonstrációval akarták utját vágni a törvény megvalósításának; ebbeli kívánságukat az osztrák kereskedelmi- és pénzügyminiszter tolmácsolta is a magyar kormány előtt, amint látható, hiába. Az életbeléptetés idejének közeledtével ismét megmozdultak a bécsi gyárosok és kereskedők; a múlt héten küldöttségben jelentek meg az osztrák igazságügyminiszternél és az igazságügyminisztérium államtitkáránál és kérték, hogy az osztrák kereskedelmi veszedelmezítő drákói törvény elhalasztásának érdekében járjanak közbe a magyar kormánynál.

Az intervenció most is hiábavaló lesz; semmi okunk sincs arra, hogy a magyar foggyasztót korlátozatlanul kiszolgáltassuk az osztrák nagy iparnak; semmi kedvünk, hogy még könnyebbé tegyük számára a térfoglalást, amikor minden kaput utvis tárva-nyitva talál. A magyar bíróságban különben sincs joguk kételkedniük osztrák szomszédainknak, ellenben a magyar kereskedők már saját bőrükön tapasztalták, hogy behajtottak rajtuk olyan követelést is, melyről tudomásuk sem volt.

+ A Magyar Keleti Tengerhajós Részvénytársaság hajói közül az Attila gőzös Ausztráliában rakodik Fiume részére, az Angusztia Főhercegnő gőzös Taganrogban rakodik Hamburg részére, az Erdély gőzös Hamburgban rakodik ki, a Gróf Tisza István gőzös Hamburgban rakodik ki, a Gróf Tisza István gőzös utban van Fiuméből Marseille felé, a Hieronymi gőzös Gloucesterben rakodik ki, a József Ágost Főherceg gőzös utban van Ausztráliából Fiume felé, a Kárpát gőzös Velencében rakodik ki, a Kelet gőzös Galae és Konstantinápoly között teljesít szolgálatot Szulina, Konstanz, Várna és Burgasz kikötők érintésével, a Kossuth gőzös utban van Génuból Konstantinápoly felé, az Orsova gőzös Konstantinápolyban rakodik ki, a Tátra gőzös Luninghamban rakodik Fiume részére, a Turul gőzös fiume—ausztráliai útján érintette Port-Szaid kikötőjét.

+ Az Atlantica Tengerhajós Részvénytársaság hajói közül az Atlantica gőzhajó utban van Cardiffból, a Budapest gőzhajó elhaladt Gibraltár mellett, a Fiume gőzhajó elhaladt Sagres mellett anverszi útján, a Gróf Khuen-Héderváry gőzhajó Buenos-Ayresben kirakodik, a Gróf Sserényi Béla gőzhajó elhaladt Konstantinápoly mellett Hamburgba, a Hunnia gőzhajó elhaladt Gibraltár mellett Rotterdámba, a Kossuth

Ferenc gőzhajó elhaladt Konstantinápoly mellett Rotterdámba, a Magyarország gőzhajó utban van Hamburgból Cardiffba, a Morawitz gőzhajó Szulinában rakodik Anversz részére, a Pölnay gőzhajó elhaladt Ushant mellett Rotterdámba, a Szierényi gőzhajó elhaladt Gibraltár mellett.

Magyar-Horvát tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Catajók csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyisint Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyjirodája.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. - társaság.

F I U M E.

Különlegesség

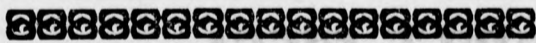
FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

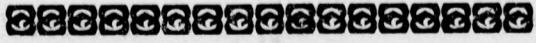
A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

Több különálló

két és három szobás

lakás a szükséges mellékkeliségekkel kiadó. Ertekezni lehet a Fiumei Építő Részv. Társ. irodájában Via Clotilde 4 I. vagy az Építő Részv. Társ telepén Via Valscurignén.-

Nyomatott a „POLINNIA“ Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

Az előrehaladt idény miatt !

Bátorkodunk ezennel a következő cikkeket mélyen leszállított árak mellett ajánlani:

Levantine, szegélylyel garantált szinek

à Kor. —.48

Fehér ruhavászon bosnyák módra

à Kor. —.26

Csikos creppon legujabb divat

à Kor. —.38

Percail, elegáns minták

à Kor. --.50

Panama, minden modern színben

à Kor. --.90

Szinezett zefir, legujabb minták

à Kor. --.85

Voil de Laine, tiszta gyapju modern minták

à Kor. 1.--

Eponge (szivacsos) minden színben sima és mintázott.

Tisztelettel

WEISS M.

Fiume, CORSO 11.

Trieszt Corso 9. Bécs IX.

Szabott árak.

Divat- és kézműárueikkek, férfiruhaszövetek, selyemárak, szőnyegek, butorszövetek, fehéreneműek, gyapotárak, női- és gyermekkonfekciók, csipkék, himzéseek, szalagok és az összes felszerelési cikkek eladása

! 500 koronát !

fizetek Önnek, ha az én gyökérrtő „Ria“ kenőcsöm tyukszemét, bibircsét és szarubőrét 3 napon belül fájdalom nélkül el nem tűn-teti. Egy tégely ára jótálló levél kíséretében 1 Kor.

Kemény, Kassa 1 postafiók 12 9 40

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca

Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO

Kedvelt találkozóhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villamos vasuti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt, árak.

Kitűnő német és olasz konyha.

A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

Aki szobaleányt, szakácsnőt, inast, pincért, vagy bármely alkalmazottat keres, forduljon bizalommal

Logarić J. közvetítő irodájához

Via Carducci 8. Telefon sz. 15-87,

Üres lakások és butozott szobák szintén közvetíttetnek.

LINOLEUM

!! RITKA ALKALOM !!

Uj küldemény érkezett Linoleum-szőnyegekben, bordúrral és fémsarokkal,

150x200 nagyság	K	8.50	darabja
200x250	"	K 14,—	"
200x300	"	K 17,—	"

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm. magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm. magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdő-, háló- és ebédlőszobák lefedésére m²-kint Kor. 2.50.

Padlók lefedését saját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és bérmentve.

Haas Leopold - Fiume

CORSO 6.

33 óceánjáró

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áru forgalom, Észak- és Dél-Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és Spanyolország felé.

Személyszállítás Triesztből Newyorkba:

a Martha Washington gőzössel jul. 5-én,
a Kaiser Franz Joseph I. gőzössel jul. 12-én
az Eugenia gőzössel jul. 19-én

Triesztből Quebeche és Montréalba

a Canada gőzössel jul. 19-én

Áruszállítás Triesztből Philadelphiába:

a Clara gőzössel jul. 25-én

Triesztből Newyorkba és Philadelphiába:

a Marianne gőzössel jul. 15-én

Triesztből Havanna és Neworleánsba:

a Giulia gőzössel jul. 9-én

Triesztből Patras, Almeida, Las Palmas,

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos-Ayresbe a Sofia Hohenberg jul. 24-én

Triesztből Rio de Janeiro, Buenos Ayresbe:

a Teresa gőzössel jul 20 és 30 között.

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben, Via Molino piccolo 2, szolgál.

Cantridai fürdő és vendéglő

Tengeri fürdő, 250 szép kabinnal és napkurára szolgáló külön terrasszal. Nagy árnyas vendéglői kert terrasszal és tekepályával. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiumétól a fürdőig. Vasár-és ünnepnapokon délután zene-hangverseny.

Fürdőjegyek fehéreművel 40 fillér.

Olcsó bérletjegyek.

MERCEDES

Az autók királya!

== Bárdi r. t. ==

Budapest VI Lehel-utca 25 sz.

Városi üzlet: V. Mária Valeria u. 1.

Dunántuli fiók: **GYÖR.**

MOST NYILT MEG!

BAJIN Z.-Fiume Piazza Andrassy.

Nődivat — kézmű — és rövidárúkereskedése.

LIDO-VENEZIA CASA VENIER

a „Hungaria“ szálló mögött.

Szép tiszta butorozott szobák jutányos áron 1 percnnyire a hajóállomástól és a nagy fürdőintézetétől.

Villanyos világítás.

Kawa-Santal-Kapszulák kitűnő szer húgycsőfolyás ellen. Meglepően gyors hatás. 1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bota-Injekció ezzel egyidejűleg használva. Orvosilag ajánlva. 1 üveg 1 kor. 60 fill.; ehhez egy fecskendező férfiagnak vagy nőknek 1 kor. 50 fill. Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmulhatatlan hatású testszagatásoknál, reuma-, csuszfej-, fogfájásnál és borszketegségnél. 1 próba üveg 40 fill. 1 nagy üveg 1 kor. 50 fill.

SKRIBANEK K. M. gyógyszertára a „Kereszt“-hez,

Temesvár, Erzsébetváros, XIV., Hunyadi-ut 30.

Viszontelárusítók jól fizetve.

Wetzler Testvérek azelőtt Gondrand Testvérek, Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.

A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek, Triesztből Bécsig. Közvetlen fuvardíjtételek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicur, villanyos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Via Carducci 12, II. em.

Telefon 11-89.